

Dragoljub Varajić

MEĐUNARODNA KOLONIJA UMETNIČKE KERAMIKE

Šenčur, 2006. (Slovenija)

Kao učesnici poznate i međunarodno priznate Keramičke kolonije Zlakusa 2005. u Užicama, keramički bračni par iz Slovenije Barbara i Niko Zupan, na tradiciji i iskustvu ove kolonije koja je utemeljena na starom keramičkom zanatu, specifičnom za ovaj kraj i selo Zlakusu, osnovali su u svom ateljeu u opštini Šenčur, na domaku Kranja, Prvu međunarodnu koloniju umetničke keramike u Sloveniji, Šenčur 2006.

U izuzetnim uslovima za rad, kako ambijentalnim tako i tehničko-tehnološkim, boravili su umetnici iz Srbije Sofija Bunardžić, Kosta Bogdanović i Dragoljub Varajić, kao i gosti kolonije Paula i Branko Stajević. U okviru ove kolonije promovisane su i dve značajne knjige naših kolega i autora, "Govor gline" Branka Stajevića, prevod Mika Zupana na slovenački jezik, i "Poetika vizuelnog" Koste Bogdanovića, koje su visoko stručno ocenjene i sa naglašenim interesovanjem primljene. Slovenačka kulturna javnost, državni i lokalni mediji, kao i srpski konzularni predstavnici, pratili su rad ove kolonije i promotivne večeri naših autora.

Iako koncipirana na 10-dnevnom radu, kao i Zlakusa, što je objektivno nedovoljno za uspešnu finalizaciju svih radova, Kolonija se pokazala izuzetno uspešnom i otvorenom za korekciju i novi uspešniji koncept.

Vajar Kosta Bogdanović, sa svojim višedecenijskim uspešnim radom na polju skulpture, istorije umetnosti, teorije vizuelne kulture i muzejskog rada, dao je posebnu dimenziju ovoj koloniji. Iskustvo rada u skulpturi i keramičkim kolonijama otvorili su mu široke radne mogućnosti i veliku produktivnost. Dosledan svojoj poetici u skulpturi i reljefima, varirao je gestualnost alatke smerom horizontale i vertikale u različitim nivoima, što uz ostvarenu senku i diskretni trag linije na prirodno obojenoj glini i uz poznatu vizantijsku plavu, zaokružio je lako i uspešno ideju o skulptorskoj celini.

Sofija Bunardžić, autor Međunarodne keramičke kolonije Zlakusa, svojim organizacionim i umetničkim iskustvom, stečenim u dece-

Barbara Štemberger Zupan

nijskom radu, uspešno je i angažovano prenosila znanje i osobenost zanata kolonije Zlakusa, što je umetnicima olakšalo realizaciju ideje utilitarno zapreminskih formi pečenja na otvorenom prostoru, kao specifičnost obeju kolonija. Svoj rad obeležila je osobenim eksperimentisanjem u glini, žici i metalu. Dragoljub Varajić, sa dvogodišnjim iskustvom rada u Zlakusi, opredelio se za sponu osavremenjavanja starih predmeta i objekata vezanih za tradiciju narodnog neimarstva, poštujući arhaičnost, formu, boju i naglašeni likovni grafizam. Različite kulture, škole i likovne poetike bile su vidljive kod kolega iz različitih zemalja.

Antje Willer (Nemačka), misleći formom i oslanjajući se na sopstvene izražajne i oblikovane potencijale, u već istraživanoj temi akta i pokreta, ostvarila je svu lepotu iluzije života kroz bremenitost i plodnost, što ovako shvaćenim radovima daje naglašenu dimenziju monumentalnosti.

Johanna Fessl (Austrija) je sledila iskustvo i refleksie starog grnčarskog zanata sela Zlakuse i kroz utilitarno velike forme i boju, aktuelizovala arhaično i savremeno viđenje keramike.

Umetnik iz Amerike, Mark Starr, oslanjajući se na zanat, tehniku i tehnologiju, usmerio je svoje umeće keramičkom točku i malim vrtenim formama, ostvarujući minimalističko shvatanje arabeske.

Ifigenija Simonović je svoje londonsko iskustvo i znanje stečeno u ateljeima poznatih londonskih keramičara, lako i spontano varirala kroz stilizovane žensko–muške portrete na serijsko utilitarnim formama.

Daroviti slikar, pesnik i vajar Nikolaj Aleksandrovič Mašukov, neraskidivo vezan za kulturu, umetnost i tradiciju, tematski je varirao priče i bajke svoje Rusije, naglašavajući simbolima i patinom polazišta i ishodišta svoje ideje.

Barbara Štemberger Zupan je sa lakoćom oblikovala ribolike forme shodno iskustvu i znanju kolonije Zlakusa, što je rezultiralo prefinjenim osećajem za gest, prostudiranu formu i rafiniranu monohromnost.

Niko Zupan, dobri domaćin ove kolonije, svim čulima svog umetničkog bića je znao da se prilagodi zakonitostima gline i vatre, što je savremenim formama u pečenju na otvorenom prostoru ugradilo onu željenu nepredvidivost na relaciji Zemlja – Vatra – Voda.

Gosti Kolonije sa kraćim boravkom i radom, Paula i Branko Stajević i Martin Cigler, svojim majstorskim znanjem i iskustvom zaokružili su htenje, volju i umeće i nadasve prijateljstvo svakog pojedinca kao dobar temelj prve Međunarodne kolonije umetničke keramike i otvorili novu umetničku keramičku scenu.